

Brand vernielt bijna 200 jaar oud huisje in Bokrijk

GENK

Woensdagochtend is één van de oudste en meest waardevolle huisjes in het Openluchtmuseum van Bokrijk volledig uitgebrand. Vermoedelijk is de brand ontstaan door een smeulend haardvuur. De brandweerkorpsen van Hasselt en Genk waren snel ter plaatse maar bij aankomst stond het huisje, dat afkomstig was uit Houthalen-Kwalaak, al in lichterlaaie.

Het was een wachter die omstreeks 6.30 uur zag dat het huisje vuur had gevat. De man verwittigde meteen de brandweer en de verantwoordelijken van het domein. "De hulpdiensten waren heel snel ter plaatse", zegt Igor Philtjens, gedeputeerde en voorzitter van Bokrijk. "Maar het huisje was op dat moment al niet meer te redden. Gelukkig zijn ze er wel in geslaagd te voorkomen dat het aanpalende bakhuis mee in de vlammen is gegaan. Het onderzoek is nog lopende maar we vermoeden dat het vuur is ontstaan door een smeulend haardvuur dat nog niet volledig uit was." De woning brandde volledig uit. Eén muurtje stond nog recht. Maar ook die moest de brandweer om veiligheidsredenen onduwen.

Gebouwd in 1830

Het huisje, dat tot 1938 nog bewoond was, is één van de eerste woningen uit de negentiende eeuw die vanaf 1953 werden opgetrokken in het Openluchtmuseum van Bokrijk. "Het komt uit Houthalen-Kwalaak", gaat Philtjens verder. Daar werd het in 1830 gebouwd. Het is bewoond gebleven tot in 1938. De namen van de laatste bewoners stonden nog boven de staldeur gegrift. Niet alleen het huisje is historisch erfgoed. Ook de inboedel is dat. De open haard bestond nog uit een originele draaipaal waardoor de boer of boerin gemakkelijk de ketel boven het vuur kon bedienen. Voorts is ook heel de inboedel, die onder meer bestond uit originele tafels, stoelen, pannen, potten en kasten uit die periode,

De brandweer was snel ter plaatse. Maar het huisje was op dat ogenblik al niet meer te redden.

Foto CN

mee in het vuur opgegaan. En ook dat is bijzonder jammer."

Originele delen

De brand heeft in ieder geval geen gevolgen voor de toegankelijkheid van het Openluchtmuseum. Ook de Radio 2-tuindag vond gisteren evengoed plaats.

"De vraag is hoe het nu verder moet", zegt Philtjens. "Het is im-

mers ontzettend belangrijk dat we het verhaal over dat huis kunnen blijven vertellen. Of dat in de vorm gaat zijn zoals het was, weten we nog niet. We zijn hoe dan ook verzekerd maar de originele delen van de woning zijn we kwijt. Ik ben in ieder geval wel tevreden met het accuraat optreden van ons personeel en de brandweer van Hasselt en Genk." Chris NELIS

BOKRIJK

Historisch erfgoed gaat in vlammen op

De tweede hoeve die in 1953 werd overgebracht naar Bokrijk is woensdag in vlammen opgegaan. Het provinciebestuur bekijkt nu of ze kan worden heropgebouwd. 'Maar het bijzondere erfgoed en authentieke interieur zijn wel verloren', zegt Igor Philtjens.

VAN ONZE MEDEWERKER

RAF VANMECHELEN

GENK | Alles wat nog rest van de *langgevelhoeve* afkomstig uit Houthalen-Kwalaak in het openluchtmuseum van domein Bokrijk is een hoopje as. De brandweerkorpsen van Hasselt en Genk kwamen ter plaatse, maar konden de hoeve niet meer redden. 'Toen we

toesnelden lag het huis eigenlijk al volledig plat', zegt luitenant Joost Lismont van brandweer Genk. 'Enkel de schouw stond nog recht, maar die hebben we met een machine laten omduwen omdat ze heel onstabiel was.'

'Het aanpalende bakhuis en alle omliggende historische gebouwen bleven gelukkig gevrijwaard, maar

dit is natuurlijk een echt verlies voor Bokrijk, dat 115 monumenten telt', zegt gedeputeerde van Toerisme Igor Philtjens (Open VLD). 'De hoeve is vooral bekend omwille van de grote openhaard, waar een heel grote ketel was om voeder klaar te maken voor de dieren.'

'Het was een parkwachter die de brand woensdagochtend rond 6.30 uur opmerkte en de hulpdiensten verwittigde. Ondanks de snelle interventie kon het gebouw jammer genoeg niet gered worden.'

'Er zijn natuurlijk wel plannen van het huis en alles is verzekerd voor heropbouw, maar in het huis stond ook een originele inboedel van

1919. Maar die zal jammer genoeg nooit meer terugkomen', besluit Philtjens.

De hoeve werd gebouwd omstreeks 1830 door Jan Cuppens en werd in 1953 overgebracht naar Bokrijk en was daarmee nog maar het tweede gebouw dat in het nog prille openluchtmuseum werd opgebouwd. De precieze omstandigheden waarin de brand is ontstaan zijn niet bekend en verder onderzoek moet meer duidelijkheid verschaffen. De grote oven werd nog gebruikt en mogelijk ligt dat aan de basis. Het domein Bokrijk ging woensdag wel gewoon open voor de bezoekers.

Openluchtmuseum verliest waardevol erfgoed uit 1830

Historische hoeve volledig in de as

Zo zag de historische hoeve er voor de brand uit.

GENK

Het openluchtmuseum van domein Bokrijk in Genk kreeg woensdagochtend rond half zeven te maken met een zware brand. Eén van de historische gebouwen op het domein ging volledig in de vlammen op, alsook de hele inboedel.

MARCO MARIOTTI

Een wachter van het domein merkte rond iets over zes uur brand op aan de langgevelhoeve Houthalen-Kwalaak uit 1830. In een mum van tijd stond het gebouw in lichterlaaie. De brandweerkorpsen van Hasselt en Genk snelden ter plaatse, maar toen zij arriveerden was de historische hoeve al volledig ingestort. «Alleen de schoorsteen stond nog recht toen wij aankwamen», legt Joost Lismont van de Genkse brandweer uit. «Er was niets meer aan te doen. We hebben nadien vooral nog het strodak en het

technische dienst op het domein schakelde hulp in, om de assen en smeulende balken uit elkaar te trekken met een bulldozer.

Originele inboedel

Ook Igor Philtjens, gedeputeerde van Toerisme en voorzitter van vzw het Domein Bokrijk, zakte af naar de plaats van de brand. Hij sprak over een zwarte dag voor het Limburgse erfgoed. «Bokrijk verliest met deze brand een stukje mooi en waardevol historisch erfgoed. Tegelijkertijd zijn we dankbaar dat dankzij een snelle

De brandweer heeft de handen vol om het stro te blussen. Van het huis blijft niets over. Foto's Mariotti

men. Er vielen gelukkig geen gewonden.»

De hoeve werd begin 19de eeuw in het Houthalense gehucht Kwalaak gebouwd door Jan Cuppens. De laatste bewoners waren Alexander Moons en Virginie Wendelen. Het gezin woonde met hun drie kinderen in het huis tot in 1938. Nadien bleef het onbewoond tot het in 1953 steen voor steen werd afgebroken en overgebracht naar het domein in Bokrijk. Het ging destijds om het tweede gebouw dat in het openluchtmuseum werd geplaatst. «Ook de originele inboedel had een grote waarde. De woonst werd volledig ingericht zoals het in 1919 bewoond werd», klinkt het. «In het huis stond bijvoorbeeld een draaipaal die uniek was, waardoor de boer makkelijk

dienen voor het voeren van zijn dieren. Zeer innovatief voor die tijd.»

De precieze omstandigheden waarin de brand is ontstaan zijn niet bekend. Verder onderzoek

moet meer duidelijkheid verschaffen. De open haarden in de vele gebouwen worden regelmatig gebruikt. Kans bestaat dat de haard bleef smeulen, hoewel dat moeilijk te achterhalen is.

Tuindag lukt 25.000 bezoekers

Naast heel wat ramptoeristen, die de plaats waar de hoeve had gestaan wilden zien, zakten gisteren ook heel wat tuinliefhebbers af naar Bokrijk. Daar vond naar jaarlijkse gewoonte de Tuindag van Radio 2 plaats. De zon lokte 's morgens heel wat families naar Bokrijk en ook de regenbuien in de namiddag konden de Tuindag niet verpesten. De organisatoren blikken tevreden terug, op een editie

met naar schatting 25.000 mensen bezoekers. Speciaal voor de kinderen richtte de Landelijke Gilde ook een grote kindertuin in. Daar konden de allerjongsten de handen uit de mouwen steken, onder meer terwijl ze zelf windorgels maakten of een hut bouwden. Ook ouders leerden er hoe ze in hun tuin thuis een plek kunnen inrichten waar hun kinderen zich extra kunnen uitleven. (LXB)

Historisch erfgoed Bokrijk gaat in vlammen op

GENK De tweede hoeve die in 1953 werd overgebracht naar Bokrijk is woensdag in vlammen opgegaan. Het provinciebestuur bekijkt nu of ze kan heropgebouwd worden. 'Maar het bijzondere erfgoed en authentieke interieur zijn wel verloren', zegt Igor Philtjens.

Alles wat nog rest van de langgevelhoeve afkomstig uit Houthalen-Kwalaak in het openluchtmuseum van domein Bokrijk is een hoopje as. De brandweerkorpsen van Hasselt en Genk kwamen ter plaatse maar konden de achttiende eeuwse hoeve niet meer redden. 'Toen we toesnelden lag het huis eigenlijk al volledig plat', zegt luitenant Joost Lismont van brandweer Genk. 'Enkel de schouw stond nog recht, maar die hebben we met een machine laten omduwen

omdat ze erg onstabiel was.' 'Het aanpalend bakhuis en alle omliggende historische gebouwen bleven gelukkig gevrijwaard, maar dit is natuurlijk een echt verlies voor Bokrijk, dat 115 monumenten telt', zegt gedeputeerde van Toerisme Igor Philtjens (Open VLD). 'De hoeve is

JOOST LISMONT
Luitenant brandweer

Toen we toesnelden lag het huis eigenlijk al volledig plat

vooral gekend omwille van de grote openhaard, waar een heel grote ketel was om voeder klaar te maken voor de dieren. Het was een parkwachter die brand woensdagochtend rond 6.30 uur opmerkte en de hulpdiensten verwittigde. Ondanks de snelle

interventie kon het gebouw jammer genoeg niet gered worden.'

'Er zijn natuurlijk wel plannen van het huis en alles is verzekerd voor heropbouw, maar in het huis stond ook een originele inboedel van 1919. Maar die zal jammer genoeg nooit meer terugkomen', besluit Philtjens, die woensdag ook al contact had met de mensen van Erfgoed en verzekeraar Ethias.

De hoeve werd gebouwd omstreeks 1830 door Jan Cuppens. Daarna woonden er Antoon Rekers en zijn echtgenote Virginie Melotte. De laatste bewoner is de heer Alexander Moons-Virginie Wendelen, wiens initialen boven de staldeur waren aangebracht. Zij woonden met hun drie kinderen in het huis tot in 1938. Vanaf 1938 was het huis onbewoond. De hoeve werd in 1953 overgebracht naar Bokrijk en was daarmee nog maar het tweede ge-

Enkel een hoopje as blijft over van de historische hoeve. Foto: vls

bouw dat in het nog prille openluchtmuseum werd opgebouwd. Het huis werd ingericht zoals het eruit zag voor 1919. In het huis stond een draaipaal die uniek was waardoor de boer makkelijk de ketel boven de haard kon bedienen voor het voeren van zijn dieren.

De precieze omstandigheden waarin de brand is ontstaan zijn niet bekend en verder onderzoek moet meer duidelijkheid verschaffen. De grote oven werd nog gebruikt en mogelijk ligt dat aan de basis. Het domein Bokrijk ging woensdag wel gewoon open voor de bezoekers. (vls)